

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ ਜੇ.

ਵਟੋਚਨ, - ਪਟੀਸ਼ਨਰ

ਬਨਾਮ

ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ,- ਜਵਾਬਦਾਰ।

1981 ਦੀ ਸਿਵਲ ਮੂਲ ਅਪਮਾਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੰ. 52

ਅਕਤੂਬਰ 19, 1981।

ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ (1971 ਦਾ I.XX) — ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਅਤੇ 12 — ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ—ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਇੱਕ ਨਿਸ਼ਚਤ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਮਕਾਨ ਮਾਲਕ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਲਈ + ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦਿੰਦਾ ਹੈ —ਜਾਣ ਬੁੱਝ ਕੇ ਕੰਮ ਕਰਨਾ ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦੁਆਰਾ ਉਲੰਘਿਆ - ਕਿਰਾਏਦਾਰ ਦਾ ਅਜਿਹਾ ਵਿਵਹਾਰ - ਕੀ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਦਾਲਤੀ ਅਦਾਲਤੀ ਕਾਨੂੰਨ, 1971 ਦੀ ਧਾਰਾ 2(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ, ਉਸ 'ਸਿਵਲ ਕਟੈਪਟ' ^ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਕਿਸੇ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜਾਂ +ਉਹ ਵਿਸ਼ਵਾਸ ਜਿਸਦੀ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਯੋਗਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ ਅਤੇ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦਾ ਉਲੰਘਣਾ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਦੁਰਵਿਹਾਰ ਹੈ।

(ਪੈਰਾ 12)

ਦੀ ਧਾਰਾ 12 ਦੇ ਅਧੀਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਇਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨਾਲ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਅਵਮਾਨ ਕਾਨੂੰਨ ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ ਨਿਪਟਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਅਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਗਾਇਬ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ।

ਰਾਜਿੰਦਰ ਸੇਠ। ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਲਈ ਵਕੀਲ ।

ਡੀ.ਵੀ. ਪੀਐਸ ਰਾਣਾ ਅਤੇ ਵਿਨੋਦ ਕਟਾਣਾ ਦੇ ਨਾਲ ਸਹਿਲ ਐਡਵੋਕੇਟ, ਜਵਾਬਦੇਹ ਲਈ ਐਡਵੋਕੇਟ

।

I.L.R. Punjab and Haryana (1982)2

ਨਿਰਣਾ

ਰਾਜਿੰਦਰ ਨਾਥ ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.

(1) ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦਾ ਮੁਕੱਦਮਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜ਼ਮੀਨ ਦਾ ਮਾਲਕ ਹੈ ਜੋ ਰਾਮ ਸਰਨ ਦਾਸ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੀ ਕਿਰਾਏਦਾਰੀ ਅਧੀਨ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਲਈ ਪੂਰਬੀ ਪੰਜਾਬ ਸ਼ਹਿਰੀ ਕਿਰਾਇਆ ਪਾਬੰਦੀ ਐਕਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 13 ਦੇ ਤਹਿਤ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ, ਜਲੰਧਰ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ। 15 ਜੂਨ, 1979 ਨੂੰ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਨੇ ਅਰਜ਼ੀ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰ ਲਈ ਅਤੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਹੁਕਮ ਦੇ ਖਿਲਾਫ ਉਸ ਨੇ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਅੱਗੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 10 ਅਕਤੂਬਰ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। 1980. ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ (1980 ਦੀ ਸਿਵਲ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਨੰ. 226) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ 19 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਇਹੀ ਨਤੀਜਾ ਨਿਕਲਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਉਸਨੇ ਵਾਅਦਿਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ। ਉਸਨੇ ਇੱਕ ਅਹਿਦ ਲਿਆ ਕਿ ਉਹ 19 ਜਨਵਰੀ, 1981 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰ ਦੇਵੇਗਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ। ਉਸਨੇ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਜੇਕਰ ਕੋਈ ਹੈ, ਅਤੇ 19 ਦਸੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੇ ਅਗਲੇ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅੱਗੇ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਨ ਦਾ ਬੀੜਾ ਚੁੱਕਿਆ। ਉਕਤ ਵਚਨਬੱਧਤਾ 'ਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ 19 ਜਨਵਰੀ, 1981 ਤੱਕ ਦਾ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

(2) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ (1981 ਦੀ SLP ਨੰਬਰ 679) ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਦੁਬਾਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ ਜੇਕਰ ਜਵਾਬਦਾਤਾ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਹ ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੋਟ ਨੇ ਕੋਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ। ਇਲਜ਼ਾਮ ਹੈ ਕਿ ਉਸਨੇ 19 ਦਸੰਬਰ 1980 ਨੂੰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ ਸਨ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਫੈਸਲੇ ਅਨੁਸਾਰ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਉਸਨੇ ਫਾਂਸੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਵਿੱਚ ਇਤਰਾਜ਼ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜੋ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦਾ ਵਿਵਹਾਰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਹੈ। ਦੋ ਇਤਰਾਜ਼ ਵੀ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਪਰ ਇਸ ਦੇ ਬਾਵਜੂਦ ਉਹ ਕਬਜ਼ਾ ਦਿਵਾਉਣ ਵਿਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ।

(3) ਇਹ ਵੀ ਦੋਸ਼ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ ਕਿ ਜਾਇਦਾਦ ਉਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹੈ। ਉਹ ਮੁੜ ਵਸੋਬਾ ਵਿਭਾਗ ਅੱਗੇ ਇਸ ਅਰਜ਼ੀ ਦੀ ਪੈਰਵੀ ਕਰਦਾ ਰਿਹਾ। - ਇਸ ਦੇ ਨਤੀਜੇ ਵਜੋਂ ਪ੍ਰਾਰਥਨਾ ਕੀਤੀ ਜਾਂਦੀ ਹੈ ਕਿ ਉਸ ਨੂੰ ਅਦਾਲਤਾਂ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਐਕਟ ਤਹਿਤ ਸਜ਼ਾ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਹੈ।

(4) ਨਿਰਧਾਰਨ ਲਈ ਜੋ ਮੁੱਖ ਸਵਾਲ ਪੈਦਾ ਹੁੰਦਾ ਹੈ, ਉਹ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਅਹਾਤਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਦਾ ਵਾਅਦਾ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ, ਤਾਂ ਕੀ ਉਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਇਹ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ 19 ਨਵੰਬਰ ਨੂੰ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। 1980 ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਬਾਅਦ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰੇਗਾ ਅਤੇ 19 ਦਸੰਬਰ, 1980 ਤੱਕ ਕਿਰਾਇਆ ਦੇ ਬਕਾਏ ਅਤੇ ਭਵਿੱਖ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰੇਗਾ। 19 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਦੇ ਹੁਕਮ ਹੇਠ ਲਿਖੇ ਅਨੁਸਾਰ ਹਨ:-

“ਇਸ ਪੜਾਅ 'ਤੇ ਸ੍ਰੀ ਸਰੀਨ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਕੁਝ ਸਮਾਂ ਦੇਣ ਦੀ

Virochan v. Ram Saran Dass (R. N. Mittal, J.)

ਬੇਨਤੀ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ 19 ਜਨਵਰੀ, 1981 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਹਿਲਾਂ ਦੀਆਂ ਗਲਤੀਆਂ ਨੂੰ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ ਰਾਹੀਂ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕਰਨ ਦੇ ਉਸਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਵਕੀਲ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ, ਜੋ ਕੋਈ ਹੋਵੇ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ 19 ਦਸੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਅਗਲੇ ਦੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਕਿਰਾਇਆ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾਉਣ ਦਾ ਵੀ ਵਾਅਦਾ ਕਰਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਅਨੁਸਾਰ ਆਰਡਰ ਕੀਤਾ। ”

ਉਸ ਵਚਨਬੱਧਤਾ 'ਤੇ ਉਸ ਨੂੰ ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦਾ ਹੋਰ ਸਮਾਂ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। 25 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਉਸਨੇ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਬਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਸਟੇਅ ਆਰਡਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿੱਚ ਹੁਕਮ ਦੀ ਕਾਪੀ ਜਾਂ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਲਈ ਕੇਸ ਦੀ ਸੁਣਵਾਈ 27 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਤੱਕ ਮੁਲਤਵੀ ਕਰ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸੀ। 27 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਆਰਡਰ ਦੀ ਕਾਪੀ ਪੇਸ਼ ਕੀਤੀ। ਮਿਤੀ 19 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ। ਇਸ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਸ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕਿਰਾਏ ਦੇ ਬਕਾਏ ਵੀ ਜਮ੍ਹਾਂ ਕਰਵਾ ਦਿੱਤੇ। ਹਾਈਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਐਗਜ਼ੀਕਿਊਟਿੰਗ ਕੋਰਟ ਨੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ 'ਤੇ ਅਮਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(5) ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਮਿਤੀ 19 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਸੋਧੇ ਹੋਏ ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ 1981 ਦੀ ਸਪੈਸ਼ਲ ਲੀਵ ਪਟੀਸ਼ਨ (ਸਿਵਲ) ਨੰਬਰ 679, ਭਾਰਤ ਦੀ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਵਿੱਚ ਵੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ 15 ਜਨਵਰੀ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।, 1981. ਹਾਲਾਂਕਿ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ 'ਛੇ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ' ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਇਸ ਸ਼ਰਤ ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਵਿੱਚ ਦੋ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਅੰਡਰਟੇਕਿੰਗ ਦਾਇਰ ਕਰੇ, ਇਸ ਪ੍ਰਭਾਵ ਲਈ ਕਿ ਉਹ ਹਵਾਲੇ ਕਰੇਗਾ। ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਪੁੱਗਣ 'ਤੇ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਖਾਲੀ ਅਤੇ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਨ ਕਬਜ਼ਾ। ਉਸ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਕੋਈ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਾਇਰ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ।

(6) ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਦਲੀਲ ਦਿੱਤੀ ਹੈ ਕਿ 19 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਦਾ ਹੁਕਮ, ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਦੇ ਵਕੀਲ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਵਚਨਬੱਧ ਸੀ, ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮਾਂ ਵਿੱਚ ਮਿਲਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਪ੍ਰਤੀਵਾਦੀ ਨੂੰ ਦੋਸ਼ੀ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਕਾਉਂਟ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਜੇਕਰ ਉਸ ਨੇ ਇਸ ਅਨੁਸਾਰ ਇਮਾਰਤ ਖਾਲੀ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਆਪਣੀ ਦਲੀਲ ਦੇ ਸਮਰਥਨ ਵਿੱਚ ਉਸਨੇ *ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਆਫ ਇਨਕਮ-ਟੈਕਸ, ਬੰਬੇ ਬਨਾਮ ਹਿੱਟਸ ਦਾ ਹਵਾਲਾ ਦਿੱਤਾ। ਅੰਮ੍ਰਿਤਲਾਲ ਭੋਗੀਲਾਲ ਐਂਡ ਕੰ.*, (1); *ਕਲੈਕਟਰ ਆਫ ਕਸਟਮਜ਼, ਕਲਕੱਤਾ ਬਨਾਮ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੰਪਨੀ, ਲਿਮਟਿਡ, ਕਲਕੱਤਾ*, (2) ਅਤੇ *ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਅਤੇ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਵਿੱਤੀ ਕਮਿਸ਼ਨਰ, ਟੈਕਸੇਸ਼ਨ, ਪੰਜਾਬ*, (3)

(7) ਮੈਂ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਦੀ ਦਲੀਲ 'ਤੇ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ ਪਰ ਇਸ ਨੂੰ ਸਵੀਕਾਰ ਕਰਨ ਲਈ ਆਪਣੀ ਅਸਮਰੱਥਾ ਦਾ ਅਫਸੋਸ ਹੈ। ਸੰਸ਼ੋਧਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਜੋਂ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਕੋਈ ਵੀ ਐਪੀਲੀ ਡੀ ਬਣਾਈ ਰੱਖਣ ਯੋਗ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਪੀੜਤ ਧਿਰ ਭਾਰਤੀ ਸੰਵਿਧਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 136 ਦੇ ਤਹਿਤ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਦਾਇਰ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕੇ। *ਜੇਕਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਉਹ ਐਪ ਦਾਇਰ ਕਰ ਸਕਦਾ ਹੈ 'ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ,

I.L.R. Punjab and Haryana (1982)2

ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ, ਜਿਵੇਂ ਕਿ ਉੱਪਰ ਦੱਸਿਆ ਗਿਆ ਹੈ, ਇੱਕ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਜਿਸ ਨੂੰ ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ (ਸੁਪਨ-ਡਬਲਯੂਟੀ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਦੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨਾ, ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗਾ। ਦੁਆਰਾ 19 ਨਵੰਬਰ, 1980 ਦਾ ਹੁਕਮ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨਾਲ ਮਿਲਾਇਆ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਇਸ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸਮਾਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ 'ਦੇ ਹਫ਼ਤਿਆਂ ਦੇ ਅੰਦਰ ਇੱਕ ਹਲਚਲ ਪੇਸ਼ ਕਰਨ ਦੇ ਅਧੀਨ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤਮਈ ਖਾਲੀ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਦੀ ਮਿਆਦ ਖਤਮ ਹੋਣ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਛੇ ਮਹੀਨੇ, ਜੋ ਕਿ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ। ਉਪਰੋਕਤ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਵਿੱਚ ਮੈਨੂੰ ਨੰਦ ਕਿਸ਼ੋਰ ਬਨਾਮ, ਸਾਲੀ ਇੰਦਰਾਬਾਈ ਹੋਲਕਰ (4) ਤੋਂ ਸਮਰਥਨ ਮਿਲਦਾ ਹੈ। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਬੇਦਖਲ ਕਰਨ ਲਈ ਇੱਕ ਫ਼ਰਮਾਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਜਿਸ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਛੁੱਟੀ ਪਟੀਸ਼ਨ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਸੀ, ਪਰ ਇਸ ਨੇ ਇੱਕ ਰਾਈਡਰ ਪਾ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਹ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਸੁਪਰੀਮ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਸਿਰਫ਼ ਇਹ ਨਿਰਦੇਸ਼ ਦਿੱਤਾ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਮਿਤੀ ਤੱਕ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇਗਾ। ਇਸ ਦਾ ਸਪੱਸ਼ਟ ਮਤਲਬ ਇਹ ਸੀ ਕਿ ਹੇਠਲੀ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਫ਼ਰਮਾਨ ਨੂੰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਅੱਗੇ ਬਰਕਰਾਰ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਇਹ ਫ਼ਰਮਾਨ ਦੀ ਕਿਸੇ ਵੀ ਸੋਧ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਹ ਸਿਰਫ਼ ਇਸ ਨੂੰ ਚਲਾਉਣ 'ਤੇ ਇੱਕ ਸਵਾਰ ਪਾ ਦਿੰਦਾ ਹੈ। ਵਿੱਚ M/s. ਅਮ੍ਰਿਤਲਾਲ ਭਾਰੀਲਾਵਸ ਕੇਸ (ਸੁਪਰੀਮ) ਵਿੱਚ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਜੇਕਰ ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅਪੀਲ ਪ੍ਰਦਾਨ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ, ਤਾਂ ਅਪੀਲੀ ਅਥਾਰਟੀ ਦਾ ਫੈਸਲਾ ਕਾਨੂੰਨ ਵਿੱਚ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਫੈਸਲਾ ਸੀ, ਚਾਹੇ ਇਸ ਨੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ, ਸੋਧਿਆ ਜਾਂ ਉਲਟ ਕੀਤਾ। ਟ੍ਰਿਬਿਊਨਲ ਈਸਟ ਇੰਡੀਆ ਕਮਰਸ਼ੀਅਲ ਕੰਪਨੀ, ਕ੍ਰਿਸ਼ਨ ਕੁਮਾਰ ਦੇ ਕੇਸ (ਸੁਪਰੀਮ) ਵਿੱਚ ਵੀ ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੇ ਨਿਰੀਖਣ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹਨ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਕੇਸਾਂ ਵਿੱਚ ਰੱਖੇ ਸਿਧਾਂਤਾਂ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਇਸ ਵਿਚਲੀਆਂ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਇਸ ਕੇਸ ਦੇ ਤੱਥਾਂ 'ਤੇ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਹੁੰਦੀਆਂ ਹਨ।

(8) ਇਹ ਵੀ ਉਜਾਗਰ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੇ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ ਨਿਰਦੇਸ਼ਾਂ ਅਨੁਸਾਰ ਛੇ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ ਸੰਪਤੀ ਦੇ ਸ਼ਾਂਤੀਕੁਲ ਕਬਜ਼ੇ ਨੂੰ ਸੌਂਪਣ ਬਾਰੇ ਕੋਈ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਪੇਸ਼ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਸ਼ਰਤੀਆ ਸਟੇਅ ਨੂੰ ਲਾਗੂ ਨਹੀਂ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਮੇਰੀ ਰਾਏ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਦੁਆਰਾ ਦੋ ਮਹੀਨਿਆਂ ਦੀ ਮਿਆਦ ਦੇ ਅੰਦਰ, ਭਾਵ 19 ਜਨਵਰੀ, 1981 ਨੂੰ ਜਾਂ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਜਗ੍ਹਾ ਖਾਲੀ ਕਰਨ ਲਈ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਹਲਚਲ ਕਾਰਜਸ਼ੀਲ ਰਿਹਾ ਅਤੇ ਉਸਨੂੰ ਇਹ ਕਹਿਣ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਨਹੀਂ ਦਿੱਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ ਕਿ ਇਹ ਹੁਕਮ ਇਸ ਨਾਲ ਮਿਲ ਜਾਵੇਗਾ। ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਦੇ.

(9) ਉਸ ਸਥਿਤੀ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਰਿਜ਼ਰਵ ਪੈਡੇਟ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਇਹ ਤਾਕੀਦ ਕਰਨ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪਤੀ ਪੁਨਰਵਾਸ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਹੈ ਅਤੇ ਬਾਅਦ ਵਾਲੇ ਨੇ ਬੇਦਖਲੀ ਲਈ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਅੱਗੇ ਇੱਕ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ, ਕਿ ਭਾਰਤ ਯੂਨੀਅਨ ਨੂੰ ਇੱਕ ਬਣਾਇਆ ਜਾਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। ਪਾਰਟੀ ਇਸ ਨੂੰ 25 ਨਵੰਬਰ, 1978 ਨੂੰ ਉਹਨਾਂ ਦੁਆਰਾ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ, ਇਹ ਵੇਖਦੇ ਹੋਏ ਕਿ ਬੇਦਖਲੀ ਦੀ ਅਰਜ਼ੀ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਹੁਕਮ ਕਿਸੇ ਵੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਉਹਨਾਂ ਅਧਿਕਾਰਾਂ ਨੂੰ ਪ੍ਰਭਾਵਤ ਨਹੀਂ ਕਰਨਗੇ ਜੋ ਭਾਰਤ ਸੰਘ ਦੇ ਅਹਾਤੇ ਵਿੱਚ ਹੋ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ, 31 ਅਕਤੂਬਰ, 1980 ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਮਿਸ਼ਨਰ ਜਾਂ ਇਵੈਕੂਈ ਪ੍ਰਾਪਰਟੀ ਨੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ ਅਤੇ ਸਥਿਤੀ ਨੂੰ ਜਿਉਂ ਦਾ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦਾ ਹੁਕਮ ਦਿੱਤਾ, ਜਿਸ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ 11 ਨਵੰਬਰ,

Virochan v. Ram Saran Dass (R. N. Mittal, J.)

1980 ਨੂੰ ਕੀਤੀ ਗਈ। 5 ਮਾਰਚ, 1981 ਨੂੰ ਕਟੋਡੀਅਨ ਜਨਰਲ, ਪੰਜਾਬ ਦੁਆਰਾ ਕਬਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਉਸਨੇ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਕਿ ਇਹ ਸੰਪਤੀ ਇੱਕ ਨਿਕਾਸੀ ਸੰਪਤੀ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਪਟੀਸ਼ਨਰ 'ਤੇ ਪਾਬੰਦ ਹਨ ਅਤੇ ਉਹ ਜਵਾਬਦੇਹ ਤੋਂ ਇਸਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ ਹੈ।

(10) ਦੂਜੇ ਪਾਸੇ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੇ ਵਕੀਲ ਨੇ ਅਪੀਲ ਕੀਤੀ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਬਾਈਪਾਸ ਕਰਨ ਅਤੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਨ ਲਈ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਅੱਗੇ ਅਰਜ਼ੀ ਦਾਇਰ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੇ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਦੇ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਨੂੰ ਵੀ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦਾ ਨੋਟਿਸ ਲੈਣ ਦੀ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਹੈ।

(11) ਮੈਂ <ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਲਾਹਕਾਰ ਦੀਆਂ ਦਲੀਲਾਂ ਨੂੰ ਵਿਚਾਰਿਆ ਹੈ। ਇਹ ਨਿਰਧਾਰਤ ਕਰਨਾ ਜ਼ਰੂਰੀ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਮੁੜ ਵਸੇਬਾ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਕੋਲ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਸੰਜੀਦਗੀ ਲੈਣ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਖੇਤਰ ਸੀ ਜਾਂ ਨਹੀਂ। ਪੁਨਰਵਾਸ ਅਥਾਰਟੀਆਂ ਨੇ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੇ ਕਹਿਣ 'ਤੇ ਨੋਟਿਸ ਲਿਆ। ਉਸ ਨੇ ਬਾਹਰ ਕੱਢਣ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ਾਂ ਨੂੰ ਰੋਕਣ ਲਈ t&cm ਤੱਕ ਪਹੁੰਚ ਕੀਤੀ ਸੀ। ਜੇਕਰ ਉਹ ਜ਼ਮਾਨਤ ਦੇਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਅਜਿਹੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰਨ ਦੀ ਚੋਣ ਕਰਦਾ ਹੈ, ਤਾਂ ਇਹ ਆਪਣੇ ਆਪ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਉਹ ਕਾਨੂੰਨੀ ਕਾਰਵਾਈ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ ਪਰ ਇਸ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਉਹ ਅਜਿਹਾ ਨਹੀਂ ਕਰ ਸਕਦਾ ਸੀ। ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਟੋਡੀਅਨ ਅਤੇ ਕਟੋਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਧਿਰਾਂ ਵਿਚਕਾਰ ਕਬਜ਼ੇ ਸੰਬੰਧੀ ਸਥਿਤੀ ਜਿਉਂ ਦੀ ਤਿਉਂ ਰੱਖਣ ਦੇ ਹੁਕਮ, ਕਿਰਾਇਆ ਕੰਟਰੋਲਰ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤੇ ਗਏ ਅਤੇ ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਦੁਆਰਾ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕੀਤੇ ਗਏ ਬੇਦਖਲੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੇ ਉਲਟ ਹਨ। ਮੇਰੇ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਅਜਿਹਾ ਕੋਈ ਪ੍ਰਬੰਧ ਨਹੀਂ ਲਿਆਂਦਾ ਗਿਆ ਜਿਸ ਤਹਿਤ ਉਹ ਅਜਿਹੇ ਹੁਕਮ ਪਾਸ ਕਰ ਸਕਣ। ਇਸ ਲਈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਉਕਤ ਹੁਕਮਾਂ ਤੋਂ ਕੋਈ ਲਾਭ ਨਹੀਂ ਲੈ ਸਕਦਾ। ਭਾਵੇਂ ਕਿ ਸਥਿਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਕਾਨੂੰਨੀ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ, ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਅਸਿਸਟੈਂਟ ਕਟੋਡੀਅਨ ਜਾਂ ਕਟੋਡੀਅਨ ਜਨਰਲ ਦੇ ਹੁਕਮ ਅਧੀਨ ਸ਼ਰਨ ਲੈ ਕੇ, ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਤੋਂ ਇਨਕਾਰ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ।

(12) ਅਦਾਲਤਾਂ ਦਾ ਅਪਮਾਨ ਐਕਟ, 1971 ਦੇ ਸੈਕਸ਼ਨ 2(ਬੀ) ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ 'ਸਿਵਲ ਕਟੈਂਪਟ' ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਉਲੰਘਣਾ ਸ਼ਾਮਲ ਹੈ। ਇਹ ਪੰਨਾ 44 ਵਾਲੀਅਮ 'ਤੇ ਆਯੋਜਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ। ਇੰਗਲੈਂਡ ਦੇ ਹਾਲਸਬਰੀ ਦੇ ਕਾਨੂੰਨ ਦਾ IX (ਚੌਥਾ ਸੰਸਕਰਣ) ਜੋ ਕਿ ਵਿਸ਼ਵਾਸ 'ਤੇ ਲੰਬਿਤ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਵਿਅਕਤੀ ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਇੱਕ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਅਦਾਲਤ ਕਿਸੇ ਖਾਸ ਕਾਰਵਾਈ ਜਾਂ ਅਕਿਰਿਆਸ਼ੀਲਤਾ ਨੂੰ ਮਨਜ਼ੂਰੀ ਦਿੰਦੀ ਹੈ, ਉਸ ਦੁਆਰਾ ਬਣਾਏ ਗਏ ਹੁਕਮ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਸ਼ਕਤੀ ਹੈ। ਅਦਾਲਤ ਅਤੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦਾ ਉਲੰਘਣ ਦੁਰਵਿਵਹਾਰ ਹੈ ਜੋ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ।

(13) ਉਪਰੋਕਤ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਤੱਥਾਂ ਦੇ ਬਿਆਨ ਤੋਂ ਇਹ ਸਪੱਸ਼ਟ ਹੁੰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਜਾਣਬੁੱਝ ਕੇ ਆਪਣੇ ਦੁਆਰਾ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਵਚਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਇਹ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ "ਸਿਵਲ ਕਟੈਂਪਟ" ਦੀ ਪਰਿਭਾਸ਼ਾ ਦੇ ਅੰਦਰ ਆਉਂਦਾ ਹੈ। ਇਹੀ ਵਿਚਾਰ ਸੁਪਰੀਮ ਕੋਰਟ ਨੇ ਫਗਨਭਾਈ ਨੌਰਸਿਨਭਾਈ ਬਨਾਮ ਸੋਨੀ ਚੰਦੂਭਾਈ ਗੌਰਧਨਭਾਈ ਅਤੇ

ਹੋਰ, (5)। ਉਸ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨੂੰ ਉਸ ਦੇ ਕਬਜ਼ੇ ਵਾਲੀ ਜਗ੍ਹਾ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪਣ ਦਾ ਹਲਫਨਾਮਾ ਦਿੱਤਾ ਸੀ। ਦੀ ਵਚਨਬੱਧਤਾ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਰਿਵੀਜ਼ਨ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਸ ਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ। ਬੇਗ, ਜੇ., ਦੁਆਰਾ ਅਦਾਲਤ ਲਈ ਬੋਲਦੇ ਹੋਏ ਦੋਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਇਹ ਕੇਸ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕ ਵਚਨ ਦੀ ਉਲੰਘਣ ਦਾ ਮਾਮਲਾ ਹੋਣ ਦੇ

I.L.R. Punjab and Haryana (1982)2

ਕਾਰਨ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦਾ ਪ੍ਰਭਾਵ ਸੀ। ਇਸ ਲਈ ਇਹ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦਾ ਇੱਕ ਮਾਮਲਾ ਦਿੱਲੀ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਸਲੀਮੂਦੀਨ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ ਬਨਾਮ ਸਰਫੂਦੀਨ ਅਤੇ ਹੋਰ, (6) ਵਿੱਚ ਆਇਆ ਸੀ। ਇਹ ਉੱਥੇ ਰੱਖਿਆ ਗਿਆ ਸੀ ਕਿ ਅਦਾਲਤ ਨੂੰ ਦਿੱਤੇ ਗਏ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਦੇ ਰੂਪ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਅਪਮਾਨ ਦੇ ਬਰਾਬਰ ਹੈ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਲਈ ਉਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਮਿਲਣ ਦੀ ਸੰਭਾਵਨਾ ਹੈ।

(14) ਉਪਰੋਕਤ ਤੱਥਾਂ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣ ਤੋਂ ਬਾਅਦ ਮੇਰਾ ਵਿਚਾਰ ਹੈ ਕਿ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਹੈ। ਕੇਸ ਦੇ ਹਾਲਾਤ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦੇ ਹਨ ਕਿ ਉਸਦਾ ਆਚਰਣ ਬਹੁਤ ਹੀ ਘਿਣਾਉਣੀ ਸੀ। ਇਸ ਤਰ੍ਹਾਂ, ਉਹ ਕਿਸੇ ਵੀ ਢਿੱਲ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਨਹੀਂ ਹੈ। ਇਸ ਲਈ ਮੈਂ ਉਸਨੂੰ ਤਿੰਨ ਮਹੀਨੇ ਦੀ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਅਤੇ ਰੁਪਏ ਜੁਰਮਾਨਾ ਭਰਨ ਦੀ ਸਜ਼ਾ ਸੁਣਾਉਂਦਾ ਹਾਂ। 2,000, ਜਾਂ ਜੁਰਮਾਨੇ ਦੀ ਅਦਾਇਗੀ ਨਾ ਕਰਨ ਦੀ ਸੂਰਤ ਵਿੱਚ ਇੱਕ ਮਹੀਨੇ ਲਈ ਹੋਰ ਸਾਧਾਰਨ ਕੈਦ ਕੱਟਣੀ ਪਵੇਗੀ।

(15) ਸ੍ਰੀ ਸੇਠ ਨੇ ਕਿਹਾ ਹੈ ਕਿ ਕਾਰਜਕਾਰੀ ਅਦਾਲਤ ਨੇ ਵਿਵਾਦ ਵਾਲੀ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਦੇ ਦਿੱਤਾ ਸੀ ਪਰ ਜਵਾਬਦੇਹ ਦੁਆਰਾ ਉਸ ਨੂੰ ਨਾਲ ਹੀ ਨਿਪਟਾਇਆ ਗਿਆ ਸੀ। ਉਹ ਬੇਨਤੀ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਕਬਜ਼ੇ ਲਈ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕੀਤਾ ਜਾਵੇ ਤਾਂ ਜੋ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਮਿਲ ਸਕੇ। ਮੈਂ ਦਲੀਲ ਵੱਲ ਧਿਆਨ ਦਿੱਤਾ ਹੈ। ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੇ ਇਹ ਵਾਅਦਾ ਕੀਤਾ ਸੀ ਕਿ ਉਹ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਸੰਪਤੀ ਦਾ ਸ਼ਾਂਤੀਪੂਰਵਕ ਕਬਜ਼ਾ ਸੌਂਪ ਦੇਵੇਗਾ ਪਰ ਉਸਨੇ ਇਕਰਾਰਨਾਮੇ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਹੈ ਜਿਸ ਲਈ ਉਸਨੂੰ ਅਦਾਲਤ ਦੀ ਮਾਣਹਾਨੀ ਦਾ ਦੋਸ਼ੀ ਠਹਿਰਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਉਹ ਨਾ ਸਿਰਫ ਉੱਤਰਦਾਤਾ ਨੂੰ ਕਬਜ਼ਾ ਦੇਣ ਵਿੱਚ ਅਸਫਲ ਰਿਹਾ ਬਲਕਿ ਜਦੋਂ ਇਹ ਉਸਨੂੰ ਸੌਂਪਿਆ ਗਿਆ ਤਾਂ ਉਸਨੇ ਜ਼ਬਰਦਸਤੀ ਉਸਨੂੰ ਉਜਾੜ ਦਿੱਤਾ। ਉਸ ਨੂੰ ਅਜਿਹਾ ਕਰਨ ਦਾ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਲੈਣ ਦਾ ਹੱਕਦਾਰ ਹੈ। ਮੈਂ ਜਵਾਬਦੇਹ ਨੂੰ ਜਾਇਦਾਦ ਦਾ ਕਬਜ਼ਾ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਨਾਲ ਪਟੀਸ਼ਨਕਰਤਾ ਨੂੰ ਦੇਣ ਲਈ ਵੀ ਕਿਹਾ ਸੀ ਪਰ ਉਹ ਇਸ ਨਾਲ ਸਹਿਮਤ ਨਹੀਂ ਹੋਇਆ। ਇਸ ਅਦਾਲਤ ਕੋਲ ਨਿਆਂ ਕਰਨ ਲਈ ਕਬਜ਼ੇ ਦੇ ਵਾਰੰਟ ਜਾਰੀ ਕਰਨ ਦੀਆਂ ਅੰਦਰੂਨੀ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਹਨ

(5) ਏਆਈਆਰ 1976 ਐਸਸੀ 1909।

(6) ਏਆਈਆਰ 1980, ਦਿੱਲੀ 30

' " ' -ਨਿਰਣਾ

ਐਸ ਐਸ ਸੰਪਾਵਾਲੀਆ। ਸੀ. ਜੇ.-

(1) ਕੀ ਉਕਤ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਧਾਰਾ 56 (j) ਦੇ ਤਹਿਤ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੀ ਰਿਲ 7 ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ, ਇਸ ਫੈਸਲੇ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਨਿਰਦੇਸ਼ਿਤ ਲੈਟਰਸ ਪੇਟੈਂਟ ਦੀ ਧਾਰਾ 10 ਦੇ ਤਹਿਤ ਇਸ ਅਪੀਲ ਵਿੱਚ ਪੈਦਾ ਹੋਣ ਵਾਲੇ ਸਾਰਥਕ ਸਵਾਲਾਂ ਵਿੱਚੋਂ ਇੱਕ ਹੈ। ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੁਆਰਾ ਤਰਜੀਹੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਨੂੰ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੱਤਾ

ਵੱਟੀਪੋਲੋ ਈਸਵਰਿਆ ਬਨਾਮ ਵੱਟੀਪੋਲੋ ਰਾਮੇਸ਼ਵਰਿਆ, (1) ਵਿੱਚ ਕੁਝ ਨਿਰੀਖਣਾਂ ਦੇ ਮੱਦੇਨਜ਼ਰ ਹੋਰ ਨੁਕਤਿਆਂ 'ਤੇ ਵੀ ਬਹਿਸ ਕਰਨ ਦੀ ਇਜਾਜ਼ਤ ਦਿੱਤੀ ਸਾਨੂੰ ਸ਼ੱਕ ਹੈ ਕਿ ਕੀ ਆਰਡਰ 41 ਨਿਯਮ 11 ਦੇ ਅਧੀਨ ਅਪੀਲਾਂ ਦੇ ਦਾਖਲੇ ਦੇ ਖਾਸ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਮਦਰਾਸ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦਾ ਅਨੁਪਾਤ ਭਾਰਤ ਦੇ ਸੀਵਿਲ ਆਰਡਰ 226 ਅਤੇ 227 ਦੇ ਅਧੀਨ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਾਂ ਦੇ ਮਾਮਲੇ ਵਿੱਚ ਬਰਾਬਰ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ। ਹਾਲਾਂਕਿ, ਕਿਉਂਕਿ ਸਾਡੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਸ ਮਾਮਲੇ 'ਤੇ ਬਹਿਸ ਨਹੀਂ ਹੋਈ ਹੈ, ਅਸੀਂ ਇਸ 'ਤੇ ਕੋਈ ਅੰਤਿਮ ਰਾਏ ਪ੍ਰਗਟ ਕਰਨ ਦਾ ਪ੍ਰਸਤਾਵ ਨਹੀਂ ਕਰਦੇ ਹਾਂ।

3. ਲਾਜ਼ਮੀ ਤੌਰ 'ਤੇ ਇੱਥੇ ਦਲੀਲ ਪਹਿਲਾਂ ਦੱਸੇ ਗਏ ਨਿਯਮ 7 ਦੀ ਭਾਸ਼ਾ ਨੂੰ ਚਾਲੂ ਕਰ ਦੇਵੇਗੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਇਸ ਨੂੰ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਪੜ੍ਹਨਾ ਉਚਿਤ ਹੈ:-

“ਆਰ. 7. ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਤੋਂ ਬਿਨਾਂ ਇਹਨਾਂ ਨਿਯਮਾਂ ਅਧੀਨ ਕੋਈ ਸ਼ਕਤੀਆਂ ਦੀ ਵਰਤੋਂ ਜਾਂ ਸੋਧੀ ਨਹੀਂ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਇਹ ਉਸ ਮੰਤਰਾਲੇ ਲਈ, ਆਮ ਜਾਂ ਵਿਸ਼ੇਸ਼ ਆਦੇਸ਼ ਦੁਆਰਾ, ਅਜਿਹੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨੂੰ ਤਜਵੀਜ਼ ਕਰਨ ਲਈ ਖੁੱਲ੍ਹਾ ਹੋਵੇਗਾ ਜਿਸ ਵਿੱਚ ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਉਸਦੀ ਸਹਿਮਤੀ ਦਿੱਤੀ ਗਈ ਹੈ। ਇਹ 6 ਫਰਵਰੀ, 1971 ਤੋਂ ਲਾਗੂ ਹੋਵੇਗਾ।

ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਸਾਹਮਣੇ ਇਹ ਸਖ਼ਤ ਤਾਕੀਦ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਆਦੇਸ਼ ਨੂੰ ਪਾਸ ਕਰਨ ਤੋਂ ਪਹਿਲਾਂ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਕੋਈ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ ਅਤੇ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਅਤੇ ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਦੀ ਉਲੰਘਣਾ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ। ਇਸ ਦਲੀਲ ਨੂੰ ਸਪੱਸ਼ਟ ਤੌਰ 'ਤੇ ਰੱਦ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਸਹੀ ਨੋਟਿਸ ਕੀਤਾ ਕਿ ਉਪਰੋਕਤ ਨਿਯਮ 7 ਦਾ ਉਦੇਸ਼ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਤੀਬੱਧਤਾਵਾਂ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਰਾਜ ਦੇ ਹਿੱਤਾਂ ਦੀ ਰਾਖੀ ਕਰਨਾ ਸੀ ਜੋ ਕਿ ਵਿੱਤੀ ਉਲਝਣਾਂ ਅਤੇ ਅਨੁਚਿਤ ਅਤੇ ਜਲਦਬਾਜ਼ੀ ਦੀ ਕਾਰਵਾਈ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੇ ਗਏ ਵਿੱਤੀ ਨੁਕਸਾਨ ਦੇ ਕਾਰਨ ਕੀਤੇ ਬਿਨਾਂ ਕੀਤੇ ਜਾ ਸਕਦੇ ਹਨ। ਇਸ ਲਈ, ਉਸ ਨੂੰ ਇਹ ਦੇਖਣਾ ਔਖਾ ਲੱਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ 56 (j) ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕ ਜਨਤਕ ਸੇਵਕ ਦੀ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਕੋਈ ਵਿੱਤੀ ਪ੍ਰਭਾਵ ਕਿਵੇਂ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ ਤਾਂ ਜੋ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮ 7 ਅਤੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨਾਲ ਸਲਾਹ ਮਸ਼ਵਰੇ ਨੂੰ ਆਕਰਸ਼ਿਤ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕੇ। ਇਹ ਅੱਗੇ ਦੇਖਿਆ ਗਿਆ ਕਿ ਨਿਯਮ ਨੇ ਵਿੱਤ ਮੰਤਰਾਲੇ ਨੂੰ ਦੂਜੇ ਵਿਭਾਗਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕੀਤੀਆਂ ਜਾਣ ਵਾਲੀਆਂ ਕਾਰਵਾਈਆਂ ਦੇ ਵਿੱਤੀ ਫਾਇਦਿਆਂ ਅਤੇ ਨੁਕਸਾਨਾਂ ਨੂੰ ਤੋਲਣ ਅਤੇ ਉਨ੍ਹਾਂ ਨੂੰ ਸਲਾਹ ਦੇਣ ਦਾ ਕੰਮ ਸੌਂਪਿਆ ਸੀ ਪਰ ਕਿਸੇ ਵੀ ਵਿਅਕਤੀਗਤ ਚੋਹਰੀ ਨਾਗਰਿਕ ਨੂੰ ਕੋਈ ਅਧਿਕਾਰ ਦੇਣ ਦਾ ਦੂਰ ਤੋਂ ਇਰਾਦਾ ਨਹੀਂ ਸੀ। *ਹਰਿਦੁਆਰ ਸਿੰਘ ਬਨਾਮ ਬੱਗੂ ਸੁੰਬਰੀ ਅਤੇ ਹੋਰਾਂ ਦਾ ਡੂੰਘਾਈ ਨਾਲ ਵਿਸ਼ਲੇਸ਼ਣ ਕਰਨ ਤੋਂ ਬਾਅਦ*, (1971), ਜਿਸ ਉੱਤੇ ਨਿਰਭਰਤਾ ਰੱਖੀ ਗਈ ਸੀ)

(1) ਏਆਈਆਰ 1940 ਮਦਰਾਸ 483

(2) (1973) 3 ਐਸਸੀ ਕੇਸ 889।

ਐਸ.ਐਸ. ਮਰਵਾਹ ਬਨਾਮ ਦਿ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ
(ਐਸ.ਐਸ. ਸੰਧਾਵਾਲੀਆ, ਸੀ.ਜੇ.)

ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਵਿਦਵਾਨ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਨੇ ਇਸ ਨੂੰ ਵੱਖਰਾ ਕੀਤਾ ਅਤੇ ਪਾਇਆ ਕਿ ਮੌਜੂਦਾ ਕੇਸ ਵਿੱਚ ਇਸਦੀ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਸੀ। ਇਸੇ ਤਰ੍ਹਾਂ ਇਹ ਪਾਇਆ ਗਿਆ ਕਿ ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਅਨੁਛੇਦ 233 ਵਿੱਚ ਨਿਰਧਾਰਤ ਜ਼ਿਲ੍ਹਾ ਜੱਜਾਂ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਸਲਾਹ-ਮਸ਼ਵਰੇ ਦੇ ਮਾਮਲਿਆਂ ਨਾਲ ਘੱਟੋ-ਘੱਟ ਸਮਾਨਤਾ ਨਹੀਂ ਸੀ, ਕਿਉਂਕਿ ਵਿੱਤ ਵਿਭਾਗ ਦੀ ਸਥਿਤੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਅਧੀਨ ਹੈ। ਸੀਵਿਯਾਨ ਦੇ ਤਹਿਤ ਹਾਈ ਕੋਰਟ ਨਾਲ ਕੋਈ ਤੁਲਨਾ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ।

4. ਉਪਰੋਕਤ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ, ਮਿਸਟਰ ਜੇ.ਐਲ. ਗੁਪਤਾ ਦੇ ਬਹੁਤ ਹੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਬੇਮਿਸਾਲ ਤਰਕ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੇ ਮੁਸ਼ਕਲ ਕੰਮ ਦਾ ਸਾਹਮਣਾ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਨੇ ਆਪਣੀ ਚੁਣੌਤੀ ਨੂੰ ਦਬਾਉਣ ਦੀ ਬਜਾਏ ਅੱਧੇ ਦਿਲ ਨਾਲ ਪੇਸ਼ ਕੀਤਾ। ਵਾਸਤਵ ਵਿੱਚ, ਨਾਮ ਦੀ ਕੋਈ ਵੀ ਅਰਥ ਭਰਪੂਰ ਦਲੀਲ ਉਕਤ ਖੋਜ ਦੇ ਵਿਰੁੱਧ ਅੱਗੇ ਨਹੀਂ ਕੀਤੀ ਜਾ ਸਕਦੀ। ਅਸੀਂ ਇਸ ਮਾਮਲੇ ਦੀ ਦੁਬਾਰਾ ਜਾਂਚ ਕਰਨਾ ਵਿਅਰਥ ਸਮਝਦੇ ਹਾਂ ਕਿਉਂਕਿ ਅਸੀਂ ਆਪਣੇ ਆਪ ਨੂੰ ਅਪੀਲ ਦੇ ਅਧੀਨ ਫੈਸਲੇ ਵਿੱਚ ਇਸ ਤਰਕ ਨਾਲ ਪੂਰੀ ਤਰ੍ਹਾਂ ਸਹਿਮਤ ਹੁੰਦੇ ਹਾਂ ਜਿਸਦੀ ਅਸੀਂ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹਾਂ। ਇਹ ਮੰਨਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਨਿਯਮ 7 ਦੀ ਬੁਨਿਆਦੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੇ ਨਿਯਮ 56(j) ਦੇ ਅਧੀਨ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਸੰਦਰਭ ਵਿੱਚ ਕੋਈ ਅਰਜ਼ੀ ਨਹੀਂ ਹੈ।

5. ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਲਈ ਸਿੱਖਿਅਤ ਵਕੀਲ ਨੇ ਫਿਰ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਸਪੱਸ਼ਟ ਅਤੇ ਸਪੱਸ਼ਟ ਖੋਜ 'ਤੇ ਹਮਲਾ ਕਰਨ ਦੀ ਕੋਸ਼ਿਸ਼ ਕੀਤੀ ਸੀ ਕਿ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਗਲਤ ਆਦੇਸ਼ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ। ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਦੀ ਮੰਗ ਕੀਤੀ ਗਈ ਸੀ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਬੋਰਡ ਸੀ ਨਾ ਕਿ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼, ਅਤੇ ਇਸਲਈ, ਬਾਅਦ ਵਿੱਚ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਹੁਕਮ ਅਵੈਧ ਸੀ। ਇਸ ਸਪੁਰਦਗੀ ਲਈ ਮੁਢਲੀ ਭਰੋਸੇ ਇਹ ਦਲੀਲ ਦੇਣ ਲਈ ਅਨੁਸੂਚੀ P/2 'ਤੇ ਸੀ ਕਿ ਇਹ ਦਰਸਾਉਂਦਾ ਹੈ ਕਿ ਪਟੀਸ਼ਨਰ ਨੂੰ ਬੋਰਡ ਦੁਆਰਾ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਸੁਪਰਿਨਟੈਂਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ।

6. ਅਸੀਂ ਇਸ ਨੁਕਤੇ 'ਤੇ ਤਰਕ ਜਾਂ ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੀ ਖੋਜ ਵਿਚ ਘੱਟੋ ਘੱਟ ਕਮਜ਼ੋਰੀ ਲੱਭਣ ਵਿਚ ਅਸਮਰੱਥ ਹਾਂ। ਇਹ ਮਹੱਤਵਪੂਰਨ ਹੈ ਕਿ ਜਵਾਬਦੇਹ-ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਦੀ ਤਰਫੋਂ, ਰਿੱਟ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਦਲੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ ਅਤੇ ਦਲੀਲ ਦੇ ਪੜਾਅ 'ਤੇ, ਦ੍ਰਿੜ ਸਟੈਂਡ ਇਹ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦਾ ਅਧਿਕਾਰ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੀ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਹੋਰ ਕੋਈ ਨਹੀਂ। ਇਹ ਬਿੰਦੂ 'ਤੇ ਕਾਨੂੰਨੀ ਨਿਯਮਾਂ ਦੁਆਰਾ ਕਾਫ਼ੀ ਅਤੇ ਅਸਲ ਵਿੱਚ ਸਿੱਟਾ ਕੱਢਿਆ ਜਾਂਦਾ ਹੈ। ਇਸ ਸਬੰਧ ਵਿਚ ਹਵਾਲਾ ਹੋ ਸਕਦਾ ਹੈ

ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਵਲ ਸੇਵਾਵਾਂ (ਵਰਗੀਕਰਨ) ਨਿਯੰਤਰਣ ਅਤੇ, 1965., ਰੀਡਿੰਗ ਨਿਯਮ 5 ਅਤੇ ਅਨੁਸੂਚੀ ਵਿੱਚ ਲੀਪ ਨੂੰ ਬਣਾਇਆ ਗਿਆ ਹੈ। ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਅਜਪੋਇਪਟਿੰਗ ਅਥਾਰਟੀ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੈਟਰਲ [ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਅਤੇ ਬੋਰਡ ਨਹੀਂ ਹੋਵੇਗੀ। (ਸੀਰੀਅਲ ਅਨੁਸੂਚੀ ਭਾਗ-II ਕੇਂਦਰੀ ਸਿਵਲ ਸੀਰੀਜ਼ੇਸੀ^, (ਵਿਆਖਿਆ ਕਿ ਸੁਪਰਿਨਟ ਪੀਪੀਡੀਪੀਐਨਟੀ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਅਥਾਰਟੀ

ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ [ਕੁਲੈਕਟਰ ਹੈ। ਕਿ ਸਥਿਤੀ pf195.7as ਦੇ ਅਧੀਨ ਇੱਕੋ ਜਿਹੀ ਸੀ। ਰਿਟਰਨ ਦੇ ਅਨੁਸੂਚੀ D/1 ਦੁਆਰਾ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਹੈ।

ਉਪਰੋਕਤ ਤੋਂ ਇਲਾਵਾ, ਅਨੁਬੰਧ P/2, 'ਜਿਸ 'ਤੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਤਰਫੋਂ ਰਿਲਾਇੰਸ ਦੇ 'ਅਪੁਆਇੰਟਰਾਈਟ ਆਡਰ' ਜਾਰੀ ਕਰਦੇ ਹਨ 'ਅਨੁਲਚੀ ਪੀ/2 ਟੀ ਦੇ ਪੀ^ਆਰਏ ਨੰ. 3 ਵਿੱਚ ਕਿਹਾ ਗਿਆ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਦੇ ਫਾਰਮਾ! 'ਆਰਡਰ' 'ਹੋਰ' ਦੁਆਰਾ ਜਾਰੀ ਕੀਤੇ ਜਾਣਗੇ। 'ਸੰਬੰਧਿਤ ਕੁਲੈਕਟਰ। ਇਹ 'ਵਿਵਾਦ' ਵਿੱਚ ਨਹੀਂ ਹੈ ਕਿ 'ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਦੇ ਕੁਲੈਕਟਰ' - ਦੇ 'ਫਰੇਟੇ' ਦੇ ਅਨੁਸਾਰ- ਵਿਆਪਕ ਅਨੁਬੰਧ D/2 ਨੇ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੂੰ ਅਗਲੇ ਹੁਕਮਾਂ ਤੱਕ 'ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ, ਸ਼੍ਰੇਣੀ ਦੇ ਸੁਪਰਡੈਂਟ ਵਜੋਂ ਨਿਯੁਕਤ ਕੀਤਾ ਸੀ। -ਆਈ.ਟੀ. ਸਿੱਟੇ ਵਜੋਂ, ਇਸ ਸਿੱਟੇ ਤੋਂ ਬਚਿਆ ਜਾ ਸਕਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਦੀ ਨਿਯੁਕਤੀ ਕਰਨ ਵਾਲਾ ਅਥਾਰਟੀ ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ ਕਸਟਮਜ਼ ਦਾ ਕੁਲੈਕਟਰ ਸੀ ਅਤੇ ਇਸ ਲਈ, ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦਾ ਅਣਉਚਿਤ ਹੁਕਮ ਉਚਿਤ ਅਥਾਰਟੀ ਦੁਆਰਾ ਪਾਸ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਸੀ

। ■

8. ਪ੍ਰਤੀਨਿਧੀ ਸੰਘ ਦੇ ਵਿਦਵਾਨ ਵਕੀਲ ਸ਼੍ਰੀ ਐਚ.ਐਸ. ਬਰਾੜ ਦੀ ਨਿਰਪੱਖਤਾ ਵਿੱਚ , ਸਾਨੂੰ ਵੈੱਲ ਆਨ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐੱਮ.ਈ. , ਰੈੱਡੀ ਅਤੇ ਇੱਕ ਹੋਰ, (3), ਬਲਦੇਵ ਰਾਜ ਚੱਢਾ ਬਨਾਮ ਉਸਦੀ ਦ੍ਰਿੜ ਨਿਰਭਰਤਾ ਨੂੰ ਧਿਆਨ ਵਿੱਚ ਰੱਖਣਾ ਚਾਹੀਦਾ ਹੈ। . ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਅਤੇ ਹੋਰ, (4) ਅਤੇ ਯੂਨੀਅਨ ਆਫ ਇੰਡੀਆ ਬਨਾਮ ਐੱਸ. ਏ. ਰਜ਼ਾਕ, (5)। ਬਿਨਾਂ ਸ਼ੱਕ ਇਹਨਾਂ ਫੈਸਲਿਆਂ ਵਿੱਚ ਟਿੱਪਣੀਆਂ ਉੱਤਰਦਾਤਾਵਾਂ ਦੇ ਸਟੈਂਡ ਨੂੰ ਹੋਰ ਮਜ਼ਬੂਤ ਕਰਦੀਆਂ ਹਨ।

9. ਕੋਈ ਹੋਰ ਵਿਵਾਦ ਨਹੀਂ ਉਠਾਇਆ ਗਿਆ।

10. ਸਿੱਖਿਅਤ ਸਿੰਗਲ ਜੱਜ ਦੇ ਫੈਸਲੇ ਦੀ ਪੁਸ਼ਟੀ ਕਰਦੇ ਹੋਏ, ਅਸੀਂ ਇਸ ਅਪੀਲ ਨੂੰ ਖਰਚਿਆਂ ਸਮੇਤ ਖਾਰਜ ਕਰ ਦਿੰਦੇ ਹਾਂ।

ਐਸ.ਸੀ. ਮਿੱਤਲ, ਜੇ.—ਮੈਂ ਸਹਿਮਤ ਹਾਂ।

(3) 1979(2) SLR 792.

(4) 1980(4) SCC 321.

(5) ਏਆਈਆਰ 1981 ਐਸਸੀ 360

(2) ਏ.ਐਲ.ਆਰ. 1963 ਐਸਸੀ 1124.

(3) 1*81 ਰੈਵੇਨਿਊ ਲਾਅ ਰਿਪੋਰਟਰ 206.

(4) ਏਆਈਆਰ 1981 ਮੱਧ ਪ੍ਰਦੇਸ਼ 21.

2. ਇਹ ਸ਼ੁਰੂ ਵਿੱਚ ਨੋਟਿਸ ਦੀ ਮੰਗ ਕਰਦਾ ਹੈ ਕਿ ਅਪੀਲਕਰਤਾ ਨੇ ਆਪਣੀ ਰਿੱਟ ਪਟੀਸ਼ਨ ਵਿੱਚ ਕੁਲੈਕਟਰ, ਕੇਂਦਰੀ ਆਬਕਾਰੀ ਅਤੇ 4 ਅਕਤੂਬਰ, 1975 ਦੇ ਲਾਜ਼ਮੀ ਸੇਵਾਮੁਕਤੀ ਦੇ ਹੁਕਮ ਨੂੰ ਚੁਣੌਤੀ ਦਿੱਤੀ ਸੀ।

ਡਿਸਕਲੇਮਰ:- ਸਥਾਨਕ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਅਨੁਵਾਦ ਕੀਤਾ ਗਿਆ ਨਿਰਣਾ ਕੇਵਲ ਮੁਕੱਦਮੇਬਾਜ਼ ਲਈ ਉਹਨਾਂ ਦੀ ਆਪਣੀ ਭਾਸ਼ਾ ਵਿੱਚ ਸਮਝਣ ਤੱਕ ਹੀ ਸੀਮਤ ਹੈ ਅਤੇ ਇਸਦਾ ਕਿਸੇ ਹੋਰ ਉਦੇਸ਼ ਲਈ ਇਸਤੇਮਾਲ ਨਹੀਂ ਕੀਤਾ ਜਾ ਸਕਦਾ। ਸਾਰੇ ਵਿਹਾਰਕ ਅਤੇ ਅਧਿਕਾਰਤ ਮੰਤਵਾਂ

LL.B. Punjab and Haryana

(1982)2

ਲਈ, ਨਿਆਂ ਨਿਰਣੇ ਦਾ ਅੰਗਰੇਜ਼ੀ ਸੰਸਕਰਣ-ਪ੍ਰਮਾਣਿਕ ਹੋਵੇਗਾ ਅਤੇ ਅਮਲ ਲਾਗੂ ਕਰਨ ਲਈ ਇਸ ਨੂੰ ਤਰਜੀਹ ਦਿੱਤੀ ਜਾਵੇਗੀ।

ਰਮਨਪ੍ਰੀਤ ਕੌਰ